

Stanowisko nr 3/2020
Rady Gminy Michałowice
z dnia 16 września 2020 r.

w sprawie zachowania integralności Województwa Mazowieckiego

Rada Gminy Michałowice wyraża swoje stanowisko w sprawie integralności Województwa Mazowieckiego i powstrzymania planów podziału Województwa Mazowieckiego na dwa odrębne regiony.

Nasza Gmina jest częścią mazowieckiej wspólnoty regionalnej, którą współtworzymy od roku 1999. To również dzięki wysiłkom mieszkańców naszych „małych ojczyzn” Województwo Mazowieckie jest w czołówce najsilniejszych gospodarczo regionów europejskich i liderem polskich województw.

Uważamy, że Mazowsze oraz jego Mieszkańcy zasługują na szansę dalszego rozwoju swojego regionu. Nie godzimy się na arbitralne rozstrzygnięcie o naszym losie za naszymi plecami oraz plecami mieszkańców – członków naszych wspólnot samorządowych.

Rada Gminy Michałowice wyraża zaniepokojenie konsekwencjami ewentualnego podziału Województwa Mazowieckiego. Rozdzielenie wspólnego organizmu na dwie, odrębne części doprowadzi do poważnych problemów z ich funkcjonowaniem. Konsekwencją podziału będzie skazanie centralnej części Mazowsza (posiadającej wysokie dochody własne) na wpłacanie gigantycznej kwoty tzw. „janosikowego”, które zostanie przetransferowane do wszystkich pozostałych 16 województw. To oznacza, że tzw. Mazowsze regionalne wprawdzie otrzyma swoją część „janosikowego”, ale będzie to nieporównywalnie mniej środków finansowych, niż obecnie organy Samorządu Województwa Mazowieckiego przekazują na pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem dróg, organizacją przewozów kolejowych, utrzymaniem instytucji kultury i szpitali, zlokalizowanych na tym terenie. W konsekwencji, przy znacząco obniżonym poziomie dochodów (dochody z CIT spadną do poziomu 13%), konieczne będzie pokrywanie kosztów funkcjonowania „zdublowanej” administracji samorządowej do obsługi zadań o charakterze wojewódzkim, co znacząco wpłynie na możliwości wydatkowe w obszarze usług publicznych, m.in. ochrony zdrowia, edukacji publicznej, ochrony środowiska, przeciwdziałania bezrobociu, pomocy społecznej, polityki prorodzinnej, utrzymania dróg wojewódzkich i połączeń kolejowych.

Rada Gminy Michałowice podkreśla, że propozycja podziału Województwa Mazowieckiego musi zostać poddana szerokim konsultacjom społecznym z mieszkańcami Mazowsza oraz uzależniona od wyników tych konsultacji.

Zobowiązuje się Przewodniczącą Rady Gminy do przekazania niniejszego stanowiska:

- 1) Prezydentowi RP
- 2) Prezesowi Rady Ministrów
- 3) Marszałkowi Senatu RP
- 4) Marszałkowi Sejmu RP
- 5) Wojewodzie Mazowieckiemu
- 6) Związkowi Gmin Wiejskich RP
- 7) Związkowi Miast Polskich
- 8) Związkowi Powiatów Polskich
- 9) Związkowi Województw RP

U Z A S A D N I E N I E

Rada Gminy Michałowice podejmuje stanowisko w sprawie zachowania integralności województwa mazowieckiego i powstrzymania planów jego podziału na dwa odrębne województwa, biorąc pod uwagę skutki, jakie ten podział, bez wątpienia, pociągnie za sobą. Do najważniejszych z nich należą:

- 1) powstanie rozległych obszarów biedy na terenie nowego województwa mazowieckiego i niewielkich obszarów zamożności, głównie na terenie metropolitalnym. Na Mazowsze, bez metropolii warszawskiej, przypadnie zaledwie 13% dochodów z podatku CIT obecnego województwa. Region stołeczny, który będzie generować 87% dochodów, zostanie jednocześnie obciążony ogromnym „janosikowym”;
- 2) konieczność ustanowienia podwójnej administracji samorządowej i rządowej szczebla regionalnego, co znacznie zwiększy wydatki na ten cel. Powstaną dwa urzędy wojewódzkie, dwa urzędy marszałkowskie, dwa sejmiki, podwójne służby podległe wojewodzie i marszałkowi, takie jak inspekcja transportu drogowego, straż pożarna, inspekcja handlowa, sanitarna, służby weterynaryjne, inspekcja ochrony środowiska;
- 3) ogromne zamieszanie instytucjonalne, kompetencyjne, własnościowe, finansowe, kadrowe itp., które spowoduje opóźnienia w wielu dziedzinach, w tym w wykorzystaniu środków unijnych z perspektywy finansowej 2014-2020 oraz w procesie przygotowań do perspektywy 2021-2027. Znaczne opóźnienia mogą stworzyć zagrożenie utraty środków finansowych;
- 4) zaprzepaszczenie w wielu obszarach dorobku Samorządu Województwa Mazowieckiego. Samorządy nowych województw będą dążyć siłą rzeczy do budowania własnych potencjałów i własnych marek;
- 5) zniknięcie z mapy Europy jednego z 16 polskich regionów, dotychczas postrzeganego jako region silny i rozwijający się wyjątkowo dynamicznie, co było ważnym czynnikiem przyciągającym inwestorów i turystów oraz stanowiło istotny wkład w promocję kraju na płaszczyźnie międzynarodowej;
- 6) brak środków, które dotychczas pochodziły z dochodów wytwarzanych w metropolii warszawskiej, na utrzymanie na terenie nowego województwa mazowieckiego instytucji kultury, szpitali, dróg czy połączeń kolejowych;
- 7) przerwanie ciągłości dokumentów strategicznych i planistycznych na szczeblu nowych województw oraz „praktycznie” we wszystkich gminach i powiatach, które odwoływały się do zapisów zawartych w dokumentach rangi wojewódzkiej;
- 8) konieczność ponownego rozpoczęcia przygotowań do opracowania i negocjacji z Komisją Europejską regionalnych programów operacyjnych. Zmianie będą musiały także ulec dokumenty na szczeblu gmin i powiatów, które stanowiły podstawę ubiegania się przez samorządy lokalne o środki z funduszy europejskich.

Rada Gminy Michałowice podejmując niniejsze stanowisko, pragnie podkreślić swoją przynależność do mazowieckiej regionalnej wspólnoty samorządowej i dumę z bycia jej częścią. Zauważamy także, że nasza wspólnota sprawdziła się w okresie ponad 20 lat funkcjonowania w ramach obecnego województwa mazowieckiego. Nie bez znaczenia była tutaj także rola, jaką odegrał Samorząd Województwa Mazowieckiego:

- 1) ustanawiając liczne programy wsparcia z udziałem środków z budżetu województwa, których beneficjentami są jednostki samorządu terytorialnego;
- 2) pełniąc z powodzeniem rolę Instytucji Zarządzającej Regionalnymi Programami Operacyjnymi na lata 2007-2013 i 2014-2020;
- 3) zapewniając wysoki poziom dostępności do usług publicznych świadczonych na poziomie województwa oraz ich właściwą jakość;

- 4) prowadząc konsekwentnie działania zmierzające do zwiększania integralności regionu, podnoszenia stopnia wyposażenia gmin i powiatów w infrastrukturę techniczną i społeczną, podwyższania poziomu życia mieszkańców oraz aktywizacji społeczeństwa obywatelskiego, a także budowania tożsamości regionalnej.

Rada Gminy Michałowice opowiada się zdecydowanie za oddaniem głosu w tak ważnej sprawie społeczności regionu w ramach ogólnowojewódzkich konsultacji. Poza mieszkańcami Mazowsza i wszystkimi samorządami, stanowisko w ramach konsultacji powinny wyrazić także zlokalizowane w regionie instytucje publiczne i prywatne, podmioty gospodarcze, podmioty sektora nauki, instytucje otoczenia biznesu, organizacje pozarządowe oraz inni zainteresowani.

Wszyscy interesariusze lokalnych i regionalnych strategii, programów, planów i bieżących działań samorządów powinni mieć możliwość wypowiedzenia się w tak istotnej sprawie, jaką jest podział województwa, który pociągnie za sobą głęboko niekorzystne skutki w sferze ich funkcjonowania, a mieszkańcom regionu przyniesie znaczne obniżenie poziomu życia.